

របាំប្រពៃណីខ្មែរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកបដោយវប្បធម៌អរិយធម៌រុងរឿង ទម្រង់សិល្បៈ សម្បូណ៌បែប មានចម្រៀង តន្ត្រី ល្ខោន របាំប្រជាប្រិយ របាំព្រះរាជទ្រព្យនាសម័យបុរាណ គ្រប់គ្រងនិងទំនុកបម្រុងដោយព្រះមហាក្សត្រ និងរបាំប្រពៃណីនៅជាប់ជាមួយនឹងប្រជា រាស្ត្រ ជាពិសេសអ្នករស់នៅតាមជនបទស្រុកស្រែចម្ការ ក្នុងតំបន់ខ្ពង់រាបនិងតំបន់ភ្នំ តាម ជងទន្លេ និងសមុទ្រ។ របាំប្រពៃណីមានដើមកំណើតកើតឡើងពី ជំនឿ សាសនា ទំនៀម ទម្លាប់ ប្រពៃណី ពិធី និងការកែកម្សាន្ត។

ជនជាតិដើមភាគតិចនៅកម្ពុជា ក៏មានរបាំប្រពៃណីជនជាតិប្រចាំជាតិសាសន៍របស់ ខ្លួន ដូចជា របាំកាប់ក្របី របស់ជនជាតិដើមភាគតិចគ្រឿង ទំពួន និងពួងក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំនិង មណ្ឌលគិរី ពាក់ព័ន្ធនឹងពិធីកាប់ក្របី សែនព្រេន លៀងអារក្ស និងផឹកស្រាភ្នំជំនឿអូរឃី គោរពព្រលឹង អារក្សអ្នកតា។ របាំពូជស្នូល របស់ជនជាតិស្នូលខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ របាំវាយគួយ ប្រវាយគួយ ឬវាយខែល ពាក់ព័ន្ធនឹងកីឡានិងលំហាត់កាយសម្បទារបស់ជនជាតិគួយ ខេត្តកំពង់ធំ។ របាំស្មែងទន្សោង របាំសែនពូជ របាំក្លោកពោធិសាត់ និងរបាំបេះក្រវាញ របស់ជនជាតិព័រស៍នៅក្នុងតំបន់ភ្នំក្រវាញ ខេត្តពោធិសាត់។ របាំចាមនិងរបាំកំបាត់ ឧបទ្វីបច្រៃ របស់ជនជាតិខ្មែរអ៊ីស្លាមខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ របាំក្លោកប៉ៃលិន របស់ជនជាតិ កូឡាខេត្តប៉ៃលិន។

ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រពៃណីនិងសាសនា ប្រជាពលរដ្ឋខេត្តសៀមរាបសម្តែង របាំត្រុដ នៅ ពេលចូលឆ្នាំខ្មែរត្រស្តិសង្ក្រាន្ត ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ឆ្នាំចាស់និងអបអរសាទរទទួលនិងចូលឆ្នាំថ្មី នាំមកនូវសុភមង្គលសិរីសួស្តី។ របាំប្រពៃណីមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងធម្មជាតិស្រុកខ្មែរ កសិកម្ម ការកែកម្សាន្ត និងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរអ្នកស្រែចម្ការដូចជា របាំ គោះត្រឡោក របាំក្រាប់ របាំនេសាទ របាំគោះអង្រែ។ល។ ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រពៃណី មានរបាំ បុកល័ក្ត សម្តែងនៅក្នុងពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍។

សោភ័ណរបស់របាំក្បាច់បុរាណឬរបាំព្រះរាជទ្រព្យ ស្ថិតនៅលើក្បាច់និងភាសាក្បាច់ រាប់ពាន់ សម្លៀកបំពាក់ និងគ្រឿងអលង្ការ។ ចំណែកឯរបាំប្រពៃណី គឺស្ថិតនៅលើក្រឡា របាំ កាយវិការ និងអត្ថន័យខ្លីមសារសាមញ្ញងាយយល់។

របាំប្រពៃណីខ្មែរកំដរដោយវង់តន្ត្រីមហោរី។ ដោយឡែក របាំមួយចំនួនកំដរដោយវង់តន្ត្រីដែលរបាំតម្រូវការ ដូចជារបាំទន្សោង របាំក្លោកពោធិសាត់ របាំក្លោកប៉ែលិន ឬរបាំត្រងី ជាដើម។ របាំប្រពៃណីខ្មែរ សម្តែងនៅក្នុងបរិបទកំដរពិធីតម្រូវការ តែជាទូទៅគឺនៅក្នុងបរិយាកាសសប្បាយរីករាយក្រោយពេលប្រគល់កាត់រួច ការជួបជុំគ្នា ឬនៅក្នុងកម្មវិធីសម្តែងសិល្បៈផ្សេងៗ។

របាំប្រពៃណី ជា «កញ្ចក់ចុះសង្គម» ពោលគឺលាតត្រដាងចុះបង្ហាញអំពីជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនិងជនជាតិស្រុកខ្មែរ មានជំនឿ សាសនា ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណីធម្មជាតិ ជីវិត និងសកម្មភាពកសិកម្មរបស់ខ្មែរ។

ឯកសារយោង

ពេជ្រ ទុំក្រវីល

២០០១. របាំខ្មែរ. ភ្នំពេញ: អង្គការមូលនិធិតូយ៉ូតា។

Sam, Chan Moly, Nguon, Sam Ath, and Sam, Sam-Ang.

1988. *Khmer Folk Dance*, (2nd ed.). Washington, DC: Cambodian Network Council.

បញ្ជីរូបភាព



